

Dobrzycki, Jerzy

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa : Sprawozdanie z działalności Wydziałów TNW : Wydział III nauk matematyczno-fizycznych : Streszczenia : Niemiecki fizyk o nauce polskiej w 1939 roku

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 50, 132

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W archiwum Federalnym RFN w Koblencji znajduje się raport monachijskiego fizyka prof. Walthera Gerlacha z jego wizyty w ośrodkach fizycznych Warszawy i Poznania. Podróż prof. Gerlacha do Polski — na zaproszenie Polskiego Towarzystwa Fizycznego — odbyła się w dniach 6—12 maja 1939 r. Jego raport, adresowany do Deutsche Forschungsgemeinschaft, zawiera interesującą (choć dość skrótową) charakterystykę i oceną laboratoriów i pracowni fizycznych raz prowadzonych prac badawczych. Nie brak też w raporcie ogólniejszych obserwacji, dotyczących polskiego życia akademickiego i nastrojów politycznych.

Zbigniew Semadeni

KONTROWERSJE ZWIĄZANE Z NAUCZANIEM MATEMATYKI
NA POZIOMIE WCZESNOSZKOLNYM

W odczycie omówione zostały główne problemy związane z reformami nauczania matematyki w klasach początkowych szkoły podstawowej, dokonany w latach siedemdziesiątych w Polsce, na tle analogicznych przemian w innych krajach.

W dziesięcioleciu 1965—1975 przez większość krajów świata przeszła fala reform: prowadzone one były na ogół w duchu (lub co najmniej pod hasłami) tzw. „nowej matematyki”, przy czym rzecznicy zmian chętnie powoływali się na autorytet szwajcarskiego psychologa J. Piageta. Syntetyczna ocena tych reform jest bardzo trudna, gdyż ich realizatorzy często podkładali różne treści pod podobnie brzmiące hasła. Wszędzie punktem wyjścia była słuszna krytyka tradycyjnych, niewłaściwych metod nauczania i przestarzałych programów. Popełniono jednakże wiele przeróżnych błędów, z których najpoważniejszym było to, iż uwierzono w możliwość poprawienia sytuacji zabiegami administracyjnymi, układaniem rezolucji na konferencjach, publikowaniem radykalnie zmienionych podręczników, opracowaniem odpowiednich pomocy dydaktycznych. Szkoły okazały się różne, ale wszystkie reagowały obronnie na reformy wymyślone za biurkiem.

W efekcie wiele pięknych idei nie zostało zrealizowanych. Jednocześnie jednak w dydaktyce matematyki (która powoli awansuje do rangi interdyscyplinarnej dyscypliny naukowej, ale mającej własną problematykę i metodologię badań) dokonał się ogromny postęp, zarówno w wyniku rozmaitych ciekawych eksperymentów badawczych, jak i analizy doznanych niepowodzeń.

W odczycie omówiono dzisiejsze poglądy na psychologiczne i spo-